

GŁOS NARODU

S R O D A		CENA Nru: w Krakowie i na prowincyi 2 Marki.				CENY OGŁOSZEN	
9. CZERWCA 1920.		Przedpłata wynosi:		Za granicą		Zwyczajne (za wiersz nonparel lub jego miejsce) Mk 3—	
NR. 135. — ROK XXVIII.		Miesięcznie		Marek 60		Nadzwyczajne (za wiersz nonparel lub jego miejsce) Mk 4—	
		Redakcja (tel. Nr 193) i Administracja (tel. Nr 3344): Kraków, ul. św. Krzyża 11. — Drukarnia ul. św. Tomasza 35. (tel. Nr 3344).				Nadzwyczajne (za wiersz nonparel lub jego miejsce) Mk 7—	
						Nadzwyczajne (za wiersz nonparel lub jego miejsce) Mk 10—	
						Nadzwyczajne (za wiersz nonparel lub jego miejsce) Mk 15—	
						Nadzwyczajne (za wiersz nonparel lub jego miejsce) Mk 150—	
						Nadzwyczajne (za wiersz nonparel lub jego miejsce) Mk 10—	

Nasza kontrofenzywa rozwija się bardzo pomyślnie.

Warszawa. P. A. T. Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 6 b. m.: Po wczorajszym ataku na Głębokie oddział 8 dywizji piechoty wziął 800 jeńców i ogromną zdobycz wojenną w postaci składów amunicyjnych i prowiantowych, która jeszcze nie została obliczona. Nad górną Berezyną oddziały nasze, złamawszy rozpaczliwy opór nieprzyjaciela, zajęły Mściszew.

Odwrot nieprzyjacielski między Dźwiną a Berezyną staje się paniczny. Lotnicy meldują w rejonie Łoski cofające się w rozszpęce na wschód liczne wojska i tabory nieprzyjacielskie. Na średniej Berezynie postępuje szybko likwidacja większych oddziałów nieprzyjacielskich, które zdołały się przedrzeć na wschodni brzeg rzeki. Od ujęcia rzeki Prypiet do ujścia Teterewa walki patroli.

Na froncie ukraińskim na odcinku między Skwirą a Lipowcem rozwinięły się większe boje z kawalerią nieprzyjacielską, dotychczas nieskończone. Czternasty pułk ułanów w szarży konnej zajął Antonów i zdobył 4 karabiny maszynowe.

Zacięte ataki bolszewickie na linii rzeki Markówki zostały odparte przez oddziały ukraińskie. W kontratakach wzięto jeńców.

Warszawa. P. A. T. Komunikat sztabu gen. wojsk polskich z dnia 7 b. m.:

Nasza kontrofenzywa na froncie między Dźwiną a Górną Berezyną pod bezpośrednim kierownictwem Naczelnego Wodza postępuje bardzo pomyślnie.

Wojska nasze, przełamując rozpaczliwy opór bolszewików na wszystkich odcinkach ruchomego frontu, rozbiły całkowicie 53 i 12 dywizję piechoty sowieckiej. Górna Berezyna, miejscowości Czornica i Plisza zostały zajęte.

zostały zajęte. Straty nieprzyjaciela są bardzo wielkie. Przechwycono w wielu miejscowościach rozkazy i meldunki bolszewickie, prowadzone częściowo w języku niemieckim, świadczą o wielkim popłochu w sztabach i szeregach czerwonych oddziałów.

Bolszewicy, mszcząc się w sposób zwierzęcy za poniesioną klęskę, w kilku wypadkach naszym żołnierzom, wziętym do niewoli, wykuli oczy, odsyłając ich w tym stanie z powrotem do naszych wojsk.

Na Ukrainie sytuacja na ogół niezmieniona. Oddziały kawalerii nieprzyjacielskiej, które przedostały się przez nasz front, są ścigane przez naszą kawalerię.

Zastępca szefa szt. gen. Kulicki, gen. porucznik.

Paryż. P. A. T. Radiotelegram z Moskwy podaje, że w rejonie rzeki Berezyny oddziały bolszewickie pod naciskiem przeciwnika cofają się na północ.

Warszawa. (Telefon). Dwukrotnie ataki bolszewików na stacye Krzyżopol zostały odparte, przyczem znakomicie współdziałało 8 naszych samolotów. Atak bolszewicki wspierało 18 cm. działo okrętowe, podwieszone przez pociąg pancerny.

Warszawa. (Telefon). „Times“ donosi z Warszawy: Polacy wzięli Bobrujsk. Rosyjanie cofają się na linię Rogaczew—Mohylów.

Warszawa. (Telefon). Niepowodzenia wojsk sowieckich na froncie północnym wywołały w Niemczech konsternację. Nadaje wyraz „Vossische Ztg.“, która z wielkim żalem i z powołaniem się na poważne berlińskie koła wojskowe zmuszona jest twierdzić, że nad Berezyną doszło obecnie do równowagi sił między armią sowiecką a polską. Rosyjska ofenzywa została na razie wstrzymana (!). Kijów znajduje się w rękach Polaków. Zgrupowanie nowych armii sowieckich, koniecznych do wywołania ofensywy, nie jest wykluczone. Wymaga jednakże kilku tygodni.

Wnieście projektu konstytucji do Sejmu

Warszawa. (Telefon). W kierujących kołach parlamentarnych istnieje zamiar wprowadzenia projektu konstytucji w dniu 15 czerwca na porządek obrad Sejmu. Intencja prezydenta Piłsudskiego byłaby, aby drugie czytanie konstytucji skończyć przed feriami, które mają się rozpocząć w połowie lipca. Spełnienie tego zamiaru zależy od rozwoju dyskusji. Przewidywane są tylko trzy główne punkty sporne: rozdział władzy, wybór Naczelnika państwa i zakres jego władzy.

Wieści z terenów plebiscytowych.

Bytom. P. A. T. Numer 2 urzędowego „Orędownika“, polskiego organu komisaryatu plebiscytowego w Bytomiu, przynosi następujące uwagi dotyczące obecnej sytuacji na G. Śląsku i międzynarodowego znaczenia kwestii górnictwa.

Z licznych raportów, nadesłanych do Komisaryatu, wynika, że Niemcy, napływający z Rzeszy, sposobą się do decydującej walki o Górny Śląsk. Chodzi im o opanowanie kraju przed konferencją w Spa. Za pomocą fałszywych dokumentów oskarżają Polaków o chęć zagarnięcia Śląska, a czynią to w tym celu, aby zamaskować swoje własne przygotowania do zbliżających się wybuchów. Ścieżką bojującym Niemców pokrywa się dzisiaj Śląsk polski, w ubranie cywilne. „Reichswehr“ z nami oddziałami lokuje się po kopalniach i większych majątkach niemieckich, aby na dany znak rzucić się na Polaków. W wielu kopalniach znajduje się już broń i amunicja. Przygotowania przez Niemców wybuchu na Śląsku albo równocześnie z wybuchem spisku wojskowego w Niemczech, mającego na celu zagarnięcie władzy i obalenie traktatu wersalskiego i postawienie Europy wobec faktu dokonanego na G. Śląsku, albo też wybuch ten na Śląsku dokonany będzie łącznie z konferencją w Spa, przed którą rząd niemiecki zamierza wystąpić z żądaniem oddania Śląska.

Sprawa Gieszyńska a Liga narodów.

Wiedeń. P. A. T. Biuro kor. donosi z Paryża: „Times“ donosi, że Rada Ligi Narodów,

Wiece strajkujących górników w Gieszyńskim.

Cieszyn. P. A. T. W niedzielę dnia 6 czerwca odbył się w Karwinie wiec strajkujących górników, w którym wzięło udział 27.000 osób. Z Karwiny i okolicy mówcy wzywali do wytrwania w strajku dopóki nie będą spełnione trzy żądania strajkujących: usunięcie żandarmerii czeskiej, przywrócenie polskiej administracji i aprowizacji. Wywody mówców przyjęto łucznymi oklaskami i jednomyślnie uchwalono wytrwać w strajku aż do zwycięstwa.

Również w niedzielę odbył się w Skoczowie wiec strajkujących robotników z Begumina, przy udziale 2.000 ludzi. Robotnicy postanowili strajkować tak długo, dopóki w Beguminie nie zostanie przywrócona administracja i aprowizacja polska. Czesi nie wydali w Beguminie w ubiegłym tygodniu ani mąki, ani ziemniaków.

Czeska zemsta.

Cieszyn. (Telefon). 5 i 6 b. m. objęła autem komisja czeska, składająca się z 4 ludzi cywilnych i 2 żandarmów, gminę Szumbark i w 11 domach polskich oświadczy-

ła, że Polacy muszą, z rozkazu czeskiego komiteu plebiscytowego, przyjąć Czechów, wyrzeczonych przez Polaków, na wikt i mieszkanie za wynagrodzeniem po 6 kor. czeskich dziennie od osoby. Ponadto mają Polacy zapewnić Czechom u nich pomieszczonych pełne bezpieczeństwo osobiste, gdyż w razie jakiegokolwiek wypadku spotka ich ten sam los, jakiego spotkał Czechów. Zapowiedzieli również, że osobna komisja będzie kontrolowała, czy pomieszczeni w ten sposób Czesi mają wszelkie wygody, w przeciwnym razie przydad robotnicy czeszy z Witkowiec i wyrzucą Polaków z ich mieszkań. Oświadczyli dalej, że od tego zakwaterowania mogą się Polacy uwolnić jedynie w ten sposób, że Polska Rada Narodowa przyjmie z powrotem Czechów przez Polaków wyrzuczonych.

To samo zrobili Czesi w Będowicach Dolnych i Cierlicku Górnym. Zagrożeni w ten sposób Polacy udali się do komisji alianckiej, by dowiedzieć się, czy żandarmi czescy, podlegli majorowi Promontowi, działają na jego rozkaz.

WZMOCNIENIE ZAŁOGI ALIANKIEJ W CIESZYŃSKIM.

Cieszyn. P. A. T. Jak się dowiadujemy, załoga aliancka na Śląsku Cieszyńskim będzie wzmocniona. Komendę obejmie generał Des Tournes. Szefem jego sztabu jest kapitan

Casanova, zastępca porucznik H. a. s. e. Dla wzmocnienia załogi na Śląsku przybywa batalion 29 francuskiego pułku strzelców z karabinami maszynowymi i 1 batalion włoski również z karabinami maszynowymi. Batalion włoski przejechał już przez Wiedeń.

Krwawe bitki między Niemcami a Francuzami.

Bytom. P. A. T. W czwartek w nocy przyszło w Gliwicach do krwawej walki między Niemcami a żołnierzami francuskimi. W pewnej sali odbywała się ludowa zabawa taneczna, na którą przybyli również żołnierze francuscy. Gdy jedna z dziewcząt odważyła się zatańczyć z żołnierzem francuskim, napadli na nią Niemcy i obili. Żołnierze francuscy stanęli w jej obronie i wywiali ją się bójka. Sala się opróżniła, a bójka zamieniła się w walkę żołnierzy francuskich z policją niemiecką.

Jednego z żołnierzy francuskich policyanci zawięzali siłą na odwach. Kolejny żołnierz przypuścił szturm na komisaryatu i uwolnił uwięzionego żołnierza, którego przedtem policyanci niemieccy pobili. Na odwet żołnierze francuscy obili policyantów. Wedle wiadomości niemieckich czterech policyantów ma być ciężko rannych.

Dr Benesz napada Polaków przed Ligą narodów.

Cieszyn. (Telefon). „Morgenztig“ podaje, że czeski minister spraw zagran. Dr Benesz, wystosował dnia 31 maja b. r. pismo do Rady Ligi Narodów, w którym zwraca uwagę na napięcie, panujące między Polską a Republiką czesko-słowacką z powodu sprawy Cieszyńskiego. Dr Benesz protestuje przeciw terrorowi polskiemu (!!!) i twierdzi, że Polacy są zdecydowani za wszelką cenę uniemożliwić plebiscyt, a Czesi w przeciwieństwie do tego stanowiska Polaków żądają jak najszybszego przeprowadzenia plebiscytu. Polacy nie przygotowują list uprawnionych do głosowania, stosują terror (!), wywołując przez to odwet czeski, który, według świadectwa samego hr. de Manneville jest jednakowoż o wiele spokojniejszy i rozsądniejszy od polskiego. Wywołuje to anarchię w kraju, której nie może opanować szczupłe wojsko Ententy.

Dr Benesz stwierdza, że trudno jest udowodnić, że wina leży po stronie Polaków, jest to jednak przekonaniem czesko-słowackiego

rządu. Dr Benesz wskazuje na to, że polski rząd w szeregu aktów wystąpił przeciw rządowi czeskiemu, a minister Patek twierdził, że Polska nie uznaje plebiscytu sfalszowanego, zaś Sejm polski uchwalił rezolucję, wzywającą do zerwania stosunków dyplomatycznych między Polską a Czechami.

Dr Benesz protestuje w swym piśmie przeciwko mowie p. Benesa, że wojna z Czechami byłaby najpopularniejszą wojną w Polsce. Pisma książkowe i warszawskie codzienniki grożą Czechom wojną. W przeciwnieństwie do tego Czesi nie grozili Polsce wojną nigdy i starali się konflikt załagodzić (!!!). Dr Benesz protestuje przeciw agitacji wojennej groźnej dla całej Europy.

Czesi proszą, aby Liga Narodów wysłała specjalną misję, celem zbadania stosunków w Ks. Cieszyńskim. Wyniku takiego śledztwa Czesi się boją.

O swoich krękach uwiadomił Dr Benesz także konferencję paryską.

W sprawie słowackiej.

Niezwykłych gości przyjął w tych dniach prezydent mury Krakowa. Od Trzcianny i Naustowa, dwóch miasteczek położonych w obrębie orawskiego terytorium plebiscytowego, zawitali dnia 5 b. m. drodzy nam pobratymcy Słowacy.

Przyszli, by poznać kraj nasz, silniejszy niż sprządał się z nami wczelami. Zapytał, jak los ich czeka w razie zwycięstwa politycznego z Polską. Na to ostatnie pytanie pragnęli rzucić dzisiaj parę uwag.

Gdy nadmawańska monarchia legła w gruzach, zdawało się, że przed narodem słowackim zajaśniała prawdziwa jutrzienka swobody. „Bagnety“ czeskie, przybyłe od zachodu, głosiły wyzwolenie, wolny byt państwowy, jak i zapowiedzieli już uprzednio znana umowa pilsburska. Ale jakże szybko przysły te obietnice, jak szybko rozwinęły się nadzieje słowackiego narodu! Już po paru miesiącach nowego stanu rzeczy z całą wyrazistością zarysował się fakt, że Czesi zagarnęli Słowację nie po to, aby dać jej pełnię praw i swobód, lecz jedynie dla swoich niskich, egoistycznych celów. W pierwszym rzędzie chodzilo im o niezabranie własnego elementu przez zasymilowanie Słowaków, którzy w ich oczach nie stanowią odrębnego narodu o różnej kulturze, języku i pismienictwie, ale są szeregiem czeskim, różniącym się jedynie dyalektem. Na drugim planie występuje czynnik gospodarczy: Słowacyzna ze swymi bogactwami kopalniami, ze swymi lasami, ma służyć jako teren dostarczający Czechom przemysłu surowcowego, a zarazem jako teren bytu dla przemysłu czeskiego. A wreszcie przez Słowację miał wędrować karykatury do Rosji, która wina się stać tarczą opiekunczą dla Pragi, gwarantując jej potęgę i pokojowego stosunku do Niemiec.

Te trzy linie wytyczne czeskiej polityki w stosunku do Słowaczyny utrzymują się nadal z niegasnącą siłą, jakkolwiek ofiwalne czynniki praskie usiłują je ukryć, nadając im inną treść.

Jak wobec takiego postępowania zachował

się naród słowacki? Pozbawiony tradycji własnej państwowości, niewyrobiony politycznie, ze szczupłą garścią inteligencji, rozbitej na domiar na różne frakcje, nie zareagował z należytą mocą. W każdym razie ruch emancypacyjny istniał, rósł, potęgował, głuche niezadowolono ogarniało coraz szersze masy ludowe. Wówczas to zaczęły się sympatie dla Polski, która miała stać się ochroną przed ciekawo zalewową czeskiemu, miałyby depomodzi krainie z nad Wagu do uzyskania niezawisłości politycznej. Rydło spostrzegli jednak Czesi, że im niebezpieczeństwo i zaczęli je zwalczać z właściwą sobie bezwzględnością, pozabawioną wszelkich etycznych podstaw. Zawładnawszy olbrzymią częścią prasy słowackiej, jej ją inspirować w duchu dla Polski w najwyższym stopniu niekorzystnym. Jak krwawa nia przewija się od szeregu miesięcy w dziennikach słowackich (nawet w organach „ludowej strony“) zarzut, że Polska to jedno z najbardziej niedemokratycznych państw na świecie, gdzie drobna warstwa szlachty uciska masy ludowe, wysysa z nich soki żywotne i w nieproporcyjnym podzie wyciąga na wszystkie strony chciwe dłonie, by jak najwięcej ziem zagrabieć. (Typowy taki artykuł w „Slovenských Hlasach“ Nr. z 24/V.). Przytom Polska to krajina śmierci, w której królują głód i niedza — to krajina nierobów i próżniaków. — Rzecz jasna, że taka zwała kampania kłamstw nie mogła przychylnie dla nas usposobić mas słowackich, że sympatie ku Polsce zaczęły nieco stygnąć.

Polsce, zajętej budową swych granic, organizacją wewnętrznych, gojeniem ran, zadanych przez wojnę, trudno było dążyć zająć się żywej sprawą swych południowych braci. Ale dziś, kiedy problem wschodni znajduje się w stałym pomyślnym likwidacji, kiedy pod budowę wewnętrzną położono niespożyte mocy podwaliny, wypada jej więcej uwagi, więcej pracy poświęcić kwestii słowackiej. Myśli przewodnie w tej mierze zostały już wytknięte. Na południowych rubieżach Rzeczypospolitej pragniemy ujrzeć „Samostatne Slovensko“, niepodległą, samodzielną Słowację.

wa c. y. e. Ta przyszła Słowacja nie będzie uciśkana kulturalnie, nie będzie ziemią wysysaną gospodarczo przez Czechów, nie będzie karykaturą do Rosji, ale mieć musi zupełną swobodę rozwoju własnego życia, własnej polityki zagranicznej. W Słowakach chcemy mieć braci sprzymierzeńców, każdemu ich odruchowi wywołanemu podany nasze dłonie, pospieszymy z pomocą.

Czy jednak z tem stanowiskiem nie stoi w sprzeczności fakt, że orawski teren plebiscytowy objął także dwa wymiennie miasteczka i kilkanaście wsi słowackich? Czy nie zakrawa to na chęć zabrania i odwracanie etnograficznej masy słowackiej pewnej części? Nie! Polska nie miała nigdy i nie ma zamiaru zagarnąć wspomnianego pasa na swoją własność. Ma on stanowić jedynie rezerwat, posiadający najpełniejszą autonomię, rezerwat, który Polska gotowa każdej chwili zwrócić Słowaczynie, gdy ta wywali sobie niepodległość. Stworzenie takiego Piemontu na rozpadle w słowackim narodzie idęć samodzielnosci, podnieść go do zrzucenia kajdan, pokazać, że Polacy naprawdę i szczerze pragną wyzwolenia słowackiego ludu.

Wierzmy głęboko, że samodzielną Słowaczyna nie jest dalekościennym marzeniem, lecz niezadługo przyoblecze się w rzeczywiste kształty. Wierzmy również, że ziarno zawiści, rzucone przez Czechów między dwa bratnie narody nie wyda owoców, że ludność Trzcianny, Namiestowa i wsi sąsiednich odda zaufaniem Polskę i wybierając czasowe z nią współzycie, spełni ważny krok na drodze z dobiecia zupełnej niezawisłości.

My, Polacy, danych obietnic nigdy nie łamiemy.

Robota czeska w Pradze.

Czeski minister spraw zagranicznych p. Benesz udal się, jak wiadomo, do Paryża i Londynu, aby tam prowadzić tradycyjną politykę czeską, skierowaną przeciw państwu polskiemu. Prasa czeska donosi, że Polska w zamian za ofensywę na wschodzie otrzyma odszkodowanie w królestwie Cieszyńskim. P. Benesz różnych sposobów używa, aby cel polityki czeskiej osiągnąć, konfereuje z wysłannikiem rządu bolszewickiego Krasinym, innymi politykami i nie zaniedbuje żadnego sposobu, aby tylko nam zaszkodzić. I tak z końcem maja b. r. p. Benesz spowodował uniesienie w piśmie francuskim „Radical“ następującej wiadomości:

„Władze podporządkowane komisji cieszyńskiej zatrzymały wczoraj na stacyi w Bielsku wagon karabinów, skierowanych z Galijski na terytorium Śląska Cieszyńskiego w celu rozdziału ich ludności. Rząd czesko-słowacki trwi podobno zamiar wyzyskania tego incydentu dla dowiedzenia, że istotnymi inicjatorami „znarich“ na terytorium plebiscytowym byli Polacy. Powiadają w Pradze, że p. Benesz, minister spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Czesko-Słowackiej, przybywając obecnie w Paryż, doniesie bezzwłocznie Radzie Ambasadorów o owym incydencie. Terror panuje podobno na terytorium plebiscytowym w Skoczowie, pod Bielskiem. W oczach komisji zabawo podobno sklepy. Komisja zdecydowała zorganizować trybunały wojskowe. Ostatnia mowa p. Patka, oskarżającego Czechów o organizowanie terroru wywołała rzekomo takie oburzenie w Pradze, że rząd czesko-słowacki nosi się z zamiarem natychmiastowego zwrócenia się do Ligi Narodów z prośbą wysłania na miejsce specjalnej komisji dla stwierdzenia, że Polska wysłała broń na terytorium plebiscytowe dla terroryzowania ludności. Powiadają, że walka między Czechami a Polakami na obszarze Cieszyńskim wzmogła się ogromnie i grozi zamęceniem pokoju w Europie środkowej.“

Ze Czesi przy podawaniu tego kłamstwa nie mieli czystego sumienia, wskazuje fakt, iż w powyższym komunikacie jest pełno zastrzeżeń w rodzaju: „podobno“, „powiadają“, „rzekomo“. Znamy korespondent, K. Smogorzewski, udal się wiec do p. Benesa w celu wyjaśnienia tej sprawy. Gdy p. Smogorzewski zwrócił uwagę na powołany komunikat w piśmie „Radical“ i oświadczył, że należałoby z tego wnioskować, iż stosunki dyplomatyczne między Polską a Czechami są napięte, oświadczył p. Benesz, że rzeczywiste są one mocno napięte i jeszcze nie są pogorszone. Czy także po święcie rzuceniu bolszewików przez wojska polskie na front północny? (przyp. Red.).

Następnie wywołał p. Benesz, że stan taki nie jest winą Czechów i okazywał depozycje, według której Sejm polski domaga się zerwania z Czechami stosunków dyplomatycznych (!!). Oczywiście pokazał tą depeszę Francuzom i Anglikom, aby sądzili, że to nie Czesi zaczynają. Przeciwnie, Czesi, według twierdzeń p. Benesa, uczynili wszystko, co było w ich mocy, aby zatarg o Śląsk Cieszyński się nie za-

ogni (2). To też nie są w żadnym stopniu odpowiedzialni za to, że sytuacja jest dziś groźna.

P. Bemcz oświadczył dalej, że jest przeciwny wszelkiemu tonowi pojednawczemu w stosunku do Polski, ponieważ ton pojednawczy wzięty do dowodu słabości Skarżyńskiego na prasę polską, a zwłaszcza krakowską, gdyż „dziś wszystkie dzienniki polskie bez różnicy odcienia czy partii, pełne są ordynarnymi wyzywającymi, napastliwymi i kłamliwymi insynuacjami pod adresem Czechów”. Musiał jednak p. Bemcz zamilknąć, gdy mu p. Smogorzewski zwrócił uwagę, że nie kto inny, jak Czesi zagonili sprawę Cieszyńską, napadając na Polaków w dniu 23 stycznia 1919 r., oraz że prasa czechosłowacka zaczęła pisać o Polsce w tonie nadzwyczajnie nieprzyjacielskim.

Zabite drzewo jest stanowisko Czechów i nie zrozumiałe ich postępowanie. Gdy sami popielali nieszczęście ulęknęli się i wywołują w następstwie samobójstwo ze strony zagrożonych, robią kłopoty, że się im dzieje krzywdy i że są przekradawani. Jedną ich zuchwalność, bezwzględność i nieprzyjemność w środkach oraz perfidną służbę dobrze znane, by ktokolwiek przy ocenie ich postępowania mógł mieć jaką wątpliwość.

Stożek Polski do Ukrainy.

„Neue Freie Presse” ogłasza interview swego warszawskiego korespondenta z prezydentem ministrów Skulskim. Zaznaczywszy do nieścisłości roli Rzeczypospolitej, jako najważniejszej czynnika na wschodzie Europy, korespondent „Pressy”, nawiązując do ostatniej ofensywy polskiej na Ukrainie, przeszedł do zagadnień politycznych i zapytał p. Skulskiego na jakiej podstawie ma się ukształtować przyszły stożek polsko-ukraiński?

— Czy p. prezydent ministrów przewiduje możliwość sojuszu polsko-ukraińskiego? — Nasze obecne porozumienie — oświadczył p. Skulski — dotyczy się jedynie wyparcia wojsk bolszewickich z Ukrainy i zabezpieczenia niepodległości tego kraju. Nasze armie pozostały na Ukrainie tylko tak długo, jak tego było wymagana sytuacja i militarna. Ustalenie naszego przyszłego stosunku do Ukrainy było brane pod uwagę, jednakowoż jedynie pod względem gospodarczym. Ale i tutaj także nie żądamy jakiegos monopola. Zastawiamy się tylko, że Polska nie będzie gorzej traktowana, niż inne kraje.

Uzyskaliśmy na to zgodę Ukrainy. Wymuszone sojuszu uważalibyśmy za wielki błąd polityczny.

— Panuje przekonanie, że obecna kampania może narazić Polskę na niebezpieczeństwo ze strony zranionej dumy narodowej rosyjskiej. — My nie obchymy się bynajmniej niebezpieczeństwem sprawy Rosji — odpowiedział prezydent ministrów. Byłoby niewłaściwym twierdzenie, że chcemy wydłubać Ukrainę Rosji. Rosja sowiecka zgadza się na przebieg niepodległości Ukrainy. Wynajdują na prezydenta Ukrainy bolszewickiego kandydata, Rakowskiego. My popieramy na to stanowisko Putina. Zresztą pozostawiamy Ukrainie najzupełniej wolną rękę. Za chwilę, kiedy jej niepodległość będzie zabezpieczona, może również dobrze przystąpić do rosyjskiej federacji, jak i zawrzeć sojusz z Polską.

Pod względem wojskowym nie przedstawia dla nas Rosja sowiecka żadnego niebezpieczeństwa. Ziemnością szczęścia wojennego są możliwe, ale ostatecznie niepodległość Ukrainy i wzmożenie przez to bezpieczeństwa Polski — już dzisiaj wydaje się być zapewnione.

— Czy stronnictwa sejmowe akceptują kierunek polityki rządowej?

— Rząd opiera się na silnej większości, która tworzy z. z. partię ludową. Narodowa Demokracja wysuwa inny plan załatwienia kwestii granic wschodnich. Nie troszczy się o niepodległość Ukrainy, chce ona partakować z Rosją o wspólną, polsko-rosyjską granicę. Rząd żąda jednak uznania przez Rosję granicy z 1772 r. Ludz kresowe, tę granicę objęta, będą nietylko według wileńskiego manifestu Naczelnika Piłsudskiego, prawo samostanowienia o swej przynależności państwowej.

— Czy należy uważać polską ofensywę za ukłonienie, czy też mauer się spodziewać dalszych operacji wojskowych?

— Polska zachowuje się wycofująco. Jesteśmy gotowi, jak to zaznaczyliśmy w posiedzeniu Izby, w każdej chwili przyjąć rosyjską propozycję pokojową. Obecna polozna strategiczna pozwoli nam zwozić się i na inne miejsce rokowań. Byłoby tylko dawano ono to gwarancje, co Borysów. Jeżeli jednak bolszewicy trwają przy swych planach ofensywnych, to i my wycofamy się z ich stanowiska wszelkie konsekwencje.

KRONIKA.

Kraków, 8 czerwca

PROCESY BOŻEGO CIAŁA. Mimo niepowodzenia marowej pogody, w niedzielę przedpołudniem odbyła się w Rynku głównym doroczna procesja Dominikańska, po południu zaś procesja kłeparska z kościoła św. Floryana, która przeszła wśród bicia dzwonów i śpiewów ulicami Baszową, Długą i św. Filipa. W procesjach wzięły udział barwne z dekoracjami i chorągiewkami. Stawa religijne i świeckie wieniec.

MODNIE I KW. CZERWCA-SŁOWACKIEGO. Wczoraj o godz. 7 i pół rano odbyło się na bożycu na Wawelu wobec licznych zastępów młodzieży ze wszystkich krakowskich szkół średnich męskich i żeńskich. Po nabożeństwie do młodzieży, ustawionej w dziedzińcu

arkadowym, przemówił w gorących słowach jeden ze starszych uczniów, podnosząc w wymownych słowach wielkość autora „Króla-Ducha” i żądając, by prochy jego spoczęły na Wawelu obok prochów Mickiewicza. Następnie młodzież udała się w pochodzie ulicą Straszewskiego na ul. św. Anny, gdzie przy dźwiękach orkiestry gimn. św. Anny, przedefiniowała przed sztandarami. Wieczorem w teatrze im. Słowackiego odbyło się uroczyste, amatorskie przedstawienie „Złotej czaszki”.

Uroczysty wieczór poprzedziło bardzo ładne przemówienie prof. Chrzanowskiego, następnie młodzieńcy amatorzy odegrali 5 scen „Złotej czaszki”. Przedstawienie wypadło nadzwyczaj sympatycznie. Wyronił się p. Procter w roli Gąski, a przemiłą i bardzo ładną Agnieszką była p. Dollńska. Reszta zespołu wywiązała się poprawnie ze swego zadania.

WIECZORNICA SŁOWACKA. Dla przybyłej w sobotę wycieczki słowackiej z orawskiego terenu plebiscytowego urządzono w niedzielę wieczornicę w refektarzu franciszkańskim. Na wieczornicę zebrał się wszyscy członkowie wycieczki. Słowacy i Słowaczki, w liczbie 75 osób, z Trzeźnia, Namietowa, Chyżnego, Pottery i t. d. Przyjęcie było bardzo serdeczne. Pówtalne przemówienie wygłosił prof. Szajnoch, poczem po słowach przemawiał dyr. Zawilński. W imieniu Słowaków, jako uczestnik wycieczki, wygłosił serdeczne przemówienie notariusz Belnicki ze Trzeźnia, po nim znany przywódca Orawaków, ks. Machay, gorąco okłaskiwał. W imieniu armii powitał braci Słowaków gen. Truszkowski, po nim przemawiał rektor Estreicher. W imieniu Słowaków zabrał głos ks. Sikora, uczestnik wycieczki, oraz p. Janczin, pierwszy Słowak-słuchacz Uniw. Jagiellońskiego. Od serca idące przemówienie wygłosił znany działacz orawski, Borowy. Infułat Wadolin i ks. Sikora wygłosili pożegnane i dziękczynne przemówienia. Podczas wieczornicy przegrywała muzyka wojskowa, uczestnicy i uczestniczki wycieczki odśpiewali swój hymn narodowy słowacki, oraz śpiewali szereg swoich piosenek ludowych. Chór prof. Bursy wykonał pieśń górali z „Balki” i kilka innych utworów, wszyscy zbrani chórem śpiewali „Rotę”, a na zakończenie „Ojczyznę, wolność, pokój” piosenkę Paelel.

ZWIĄZEK POLSKO-SŁOWACKI. Z okazji pobytu Słowaków w Krakowie, ukonstytuował się dnia 7 b. m. Związek polsko-słowacki, jako sekcja nieczyłowego chwilo Towarzystwa Słowiańskiego, pod przewodnictwem dyr. Romana Zawilńskiego. Związek ma na celu zbliżenie się i wzajemne poznanie obu bratnich, tak bliskich pod każdym względem narodów, a gruntem towarzyskim i kulturalnym.

POŻEGNANIE KURSU PLEBISCYT. HALIET-CZYKÓW-GÓRNOŚLĄZAKÓW odbyło się w refektarzu OO. Karmelitów. Wieczornicę zabrał prof. Pacholicki, który w imieniu Tow. obrony kresów zachodnich przypomniał im dotychczasową taktykę Prusaków względem rodaków, ich wieloletnią poniewierkę, spowodowaną wojną, ich najbliższy program pracy, a zarazem wielką odpowiedzialność za jej wyniki przed potomnością. W serdecznych słowach żegnał ich następnie prof. Gruszecki i dyr. Wesolowicz. Zabrał głos również kilku Górnoślązaków, a wśród nich Plechoczek złożył szczerze podziękowanie Towarzystwu za miłe przepędzone chwile w Krakowie, a gronu naukowemu za pracę nad nimi.

Z KOMISJI APROWIZACYJNEJ. Wczoraj w magistracie odbyło się posiedzenie Komisji aprowizacyjnej pod przewodnictwem wiceprez. Sarego, przy współudziale delegata Min. aprow. R. Krupńskiego i delegata Urzędu badania cen. Referat o stanie aprowizacji miasta wygłosił sekret. mag. Moskal. Maki otrzymało miasto od kwietnia do 30 maja 144 wagonów, z czego pożyczono Zagłębiu węgiel w Chrzanowie, a także kopalniom w Wietliczu i Bochum, 30 wagonów. Dnia 4 b. m. częścią przybyło, częścią zapowiadano 60 wagonów. Z zapasu tego przeznaczono 15 wagonów na deputaty robotnicze, reszta wystarczy na chleb na przeciąg 3 tygodni. Ziemiaków od 2 marca przybyło 278 wagonów, z czego do dzisiejszego dnia pozostało 20. Tuszów Kraków nie otrzymał żadnych. St. r. mag. Sawicki motywował wniosek, aby zaprzestować przeciw rozporządzeniu Min. aprowizacji, mocą którego 6 wsi podkrakowskich, dotychczas aprobowanych przez starostwa, miałyby obciążać magistrat krakowski staniem o ich aprowizację. Po dyskusji wniosek magistratu przyjęto. Dalej przyjęto następujący cennik na owoce: wino 1 i sort 1 kgr. 35 kor., II sort 30 kor., III sort 20 kor.; czereśnie 30, 25 i 15 kor.; truskawki 40 i 30 kor.; agrest 12 i 10 kor.; borówki 10 i 8 kor.; porzeczki 35 i 30 kor.; porzeczki 20 i 15 kor.; maliny 25 i 20 kor. W końcu nastąpiła dyskusja w sprawie cennika masarskiego. Po wysłuchaniu opinii przedstawicieli masarsz, uchwalono następujące ceny: 1 kgr. szynki praskiej wędzonej 80 mk., gotowanej (w całości) 84 mk., (krajanej) 94 mk., 1 kgr. polędwicy pierzanej 84 mk., 1 kgr. karczku surowego wędzonego 80 mk.; kiełbasa: surowa 60 mk., polędwica 94 mk., siekana 74 mk., krajana 80 mk.; wędzonka surowa 84 mk., gotowana 92 mk.; saksoson 60 mk., sadło i biał 80 mk., słonina biała 80 mk., smalec 94 mk., wierzowina 60 mk.

BUDOWA NOWYCH DOMÓW. Dnia 5 b. m. odbyło się pod przewodnictwem wiceprez. Sarego wspólne posiedzenie sekcji starobowej, komisji mieszkaniowej i gminowej Rady miejskiej, na którym przyjęto wniosek magistratu co do przyłączenia gminy miasta Krakowa do spółki mieszkaniowej z udziałem 2.000.000 marek w gruntach. Na razie uchwalono oddać na ten cel 4 parcele na gruntach portyfikacyjnych i parcele na gruntach przy ul. Słonecznej w dz. XII. Następnie uchwalono przyjąć pożyczkę w kwocie 5.000.000 koron, udzieloną gmi-

nie przez rząd z państwowego funduszu mieszkaniowego, na której budowlana w Krakowie i przystąpić do budowy trzech 3-piętrowych domów w dz. XII. Wreszcie przyjęło do wiadomości sprawozdanie z dotychczasowej działalności urzędu mieszkaniowego w Krakowie.

SZLACHETNY ZAPIS. Zmarł przed kilku miesiącami s. p. Kazimierz Krzyżanowski, ongiś nauczyciel gimnazjalny, później zaś urzędnik miejs. Kasy oszczędności i właściciel realności w ul. Zwierzynieckiej, zapisał ponad 200.000 K na Tow. Dobroczynności i ochrone dzieci katolickich, stojących pod opieką kościelną. Egzekutorami testamentu są prezydent sądu Stawski i adwokat Dr Olearski.

PROWOKACJA ŻYDOWSKA. Donoszą nam, że podczas niedzielnej procesji Bożego Ciała w Podgórzu na jednym z balkonów w Rynku, pod którym urządzony był ołtarz, stała rodzina żydowska. Gdy procesja nalaża się do ołtarza, mały żydząk, przeszkadzając modlącym, zaczął na cały głos liczyć księży. Publiczność katolicka głośno zareagowała, żądając, aby opuszczono balkon. Na to starsi się usunęli, mały żydząk jednak pozostał na balkonie, zachowując się, jak poprzednio. Prowokacja ta wywołała wśród uczestników procesji niezwykłe wzburzenie.

ZEBRANIE DYSKUSYJNE Polskiego Stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji odbędzie się we wtorek (dzisiaj) o godz. 7 i pół wieczór w lokalu przy placu Maryackim 1. II p. Na porządku dziennym dyskusja o zjazdach stronnictwa robotniczych i ich programach.

WSTRZĄSIANIE RUCHU TRAMWAJOWEGO. Z powodu mającej odbyć się procesji z kościoła św. Barbary w dniu 11 b. m., magistrat wstrzymuje ruch tramwajowy, oraz kelowy tego dnia między godz. 5 a 8 i pół wieczorem na Małym Rynku, placu Maryackim i w ul. Siennej.

SAMOCHOZY NA DRODZE KRAKÓW—MIECHÓW. Ponieważ szosy na tej drodze jeżdżą z nadmierną szybkością i wbrew przepisom o szybkości jazdy, krak. dyrekcja policyjna ostrzega szoferów przed surową odpowiedzialnością, na jaką się narażają, przekraczając przepisy samochodowe.

GAZETY DLA ŻOŁNIERZY W POLU. Oddział inform. D. O. G. komunikuje: Dla zabezpieczenia jak najwygodniejszego dostarczania gazet żołnierzowi w polu należy wyszczególnić, oprócz imienia i nazwiska abonenta, także jego przydział służbowy i numer poczty polowej, bez wymieniania nazwy miejscowości. Umieszczanie samej nazwy miejscowości lub też obok numeru poczty polowej opóźnia doręczenie gazety adresatowi.

SPŁEGOSTWO. Władze wojskowe aresztowały 2 osobników, podejrzanych o spłegostwo. Jeden nosił mundur kapitana, drugim jest żyd T. Szczegół sprawy trzymane są w tajemnicy.

Z KRONIKI POLICJYJNEJ. Aresztowano Rozalię Kasperkiewicz ze Lwowa, która przychwycono na kradzieży stychowej w realności przy ul. Panskiej 1. 9. Poprzednio dwukrotnie dokonano kradzieży na tym styku i Kasperkiewiczowa jest o nie podejrzana. — Aresztowano żydą Młżęza Kromera, który niósł tobor skradzionej bielizny.

ECHA WŁAMANIA DO URZĘDU DRZEWNEGO. W związku z niedawnym aresztowaniem J. Pałdy, współwinnego włamania do Urzędu drzewnego przy ul. Baszowej w Warszawie, aresztowano również członka tej szajki.

DOBRA PARA. Aresztowano parę narzeczonych Henryka Aukla i Józefę Pytkal, u których zakwestionowano znaczne ilości garburek, kasztońców, oraz gotówki 20.000 mk., 5 dol. srebrnych i 342 kor. czeskich.

OKRADNIE SŁUBODAWCY. Stan. Rusek, wł. real. w Zwierzynie, domiśł polowy, że służąc go, 18-letnia Julia Landman, w nocy z 2 na 3 b. m. skradła mu garburek i bieliznę, wartości 19.000 mk. i 5000 mk. gotówką i zbiegła prawdopodobnie do Lwowa.

UPADEK Z HUSTAWKI. St. Kubiński, kochek, huśtał się na „amerykańskiej” huśtawce przy ul. Stawiejskiej. Naraz podczas zabawy zerwała się linka i Kubiński spadł na ziemię, doznając licznych kontuzji na całym ciele. Pogotowie ratunkowe odwiozło go do szpitala św. Łazarza.

Z Polski i ze świata.

ARESZTOWANIA HURTOWNIKÓW. Od szereg miesięcy rząd nie wydaje pozwoleń na przywóz do Rzeczypospolitej delikatnych, jak: figi, daktyle, rodzynki, orzechy itp., jako artykułów żywności. Mając powyższe na względzie, komisarz Ministerstwa aprowizacji zwrócił uwagę, że, pomimo niewydawania pozwoleń, sklepy przedławiane są właśnie artykułami żywności, brak natomiast artykułów najpotrzebniejszych, lub też z tych artykułów w handlu przeważają te bardzo wygórowane. Sklepy, jako detaliści, artykułów żywności nie prowadzą, natomiast wieść szukać przyjeżdżają nadmiarem tych artykułów w hurtowniach. W tym celu komisarz Ministerstwa aprowizacji dokonał w Warszawie rewizji u detaliści i hurtowników. Rezultaty rewizji wykazały, że niektórzy hurtownicy posiadali obfite zapasy fig, daktyli, rodzynków itp., przeważnie nie mogli się wygłębować posiadaniem pozwoleń na przywóz tych artykułów z poza granic kraju, nabywali zaś te towary w Krakowie. Należy podkreślić, że niektórzy solidne firmy podejrzewają nadużycia towarów tych w Krakowie nie knowały, tem samem nie pomagają przemyślnictwu.

Komisarz polecił aresztować hurtowników: Gustawa Orfinera, Stopkiewicza, Borosteinę, a nadto wydał polecenie aresztowania Drimmana Ajermana i Lisa. Dalsze dochodzenia w toku.

PRZEWÓZ GWALTOM CZESKIM NA ŚLĄSKU. Dnia 1 b. m. odbył się w Białej obrządnym wiec manifestacyjny na Placu Wolności w Białej. Przybyło przeszło 15.000 robotników polskich i niemieckich bez różnicy stronnictwa. Po przemówieniach kilku robotników, uchwalono jednomyślnie energiczny protest przeciw zbrodnicemu i ewakuom czeskim na Śląsku Cieszyńskim, przeciw stronnictwu urzędowemu atakującemu komisję plebiscytową, wreszcie przed zarządzeniem tej komisji w sprawie szkolnictwa, administracji i stanu wyjątkowego. Następnie tłum udał się na rynek w Białej,

gdzie mimo stanu wyjątkowego i zakazu zgromadzenia pod gołym niebem, odbyło drugie Zgromadzenie zakonieczono rotą: „Nie będziecie Czechów miał z nas śląg, tak nam pomóż Bóg”, poczem uczestnicy wiecu rozeszli się w spokoju.

POZNAN WOBEC WIEŚCI ŚLĄSKICH. W pismach poznańskich czytamy: W piątek rozeszły się po Poznaniu pogłoski, że na Śląsku Górnym wybuchła ruchawka niemiecka, skierowana przeciwko Polakom i Entencie, a wywołana przez żołnierzy niemieckich, którzy po cywilnym, napływali od dłuższego czasu na Śląsk, oraz przez miejscową ludność niemiecką.

Podnięte do wybuchu dąło podobno zachowanie się władz angielskich na terenie plebiscytowym. Jest faktem, że po ostatnich wypadkach w Bytomiu, podczas manifestacji ludności niemieckiej obnoszone na rękach po ulicach miasta oficerów angielskich wśród okrzyków: „Heeh England”.

Na wiadomość o wybuchu na Śląsku, ludność polska w Poznaniu urządziła kontrmanifestację, przyszło do okesów pod niemieckim hotelem „Bristol”, którym kres położyła zandarmerya.

SAMOBÓJSTWO AGITATORA BOLSZEWICKIEGO. W pogotwie, dzając, kilka dni temu, z Poznania do Gniezna, w przedziale czwartej klasy wygłaszał pewien robotnik podburzające mowy. Trafił jednak na niewdzięcznych słuchaczy, którzy nie tylko go poturbowali, ale zamierzali bolszewika oddać w ręce zandarmów w Biskupicach. Agitator nie czekał już tej chwili, ale wystrzałem z rewolweru odebrał sobie życie. Znalaziono przy nim sporo bibuły bolszewickiej.

ZASTOSOWANIE METOD FORDA W POLSCE. Z zadowoleniem trzeba zaznaczyć, że obecnie nietylko powstają liczne nowe a bardzo ważne przedsiębiorstwa polskie, ale jednocześnie twórcy ich wprowadzają najnowsze metody w organizacji pracy.

Ostatnio naryszak założyciele Krajowej Spółki samochodów zamierzają w organizowanej fabryce zastosować system Forda, gdzie przez zwykłych akcyonaryuszów każdy pracowni fabryki od dyrektora do stróża jest jednocześnie akcyonaryuszem. Gdy Ford w fabryce swojej wprowadzał ten system, śnił się z niego zarówno przemysłowiec, jak i robotnicy. Po kilku jednak latach zakłady Forda rozrosły się w największą na świecie fabrykę samochodów, przynoszącą bieżące dochody. Jednocześnie robotnicy Forda stali się przedmiotem zawiści wszystkich robotników amerykańskich, zazdrościących im wysokich zarobków i nie mniej dochodów, jako akcyonariuszy. Zastosowanie tej metody przez spółkę samochodową posiada w naszych warunkach jeszcze jedną cenną zaletę. Zapewnia to mianowicie przedsiębiorstwu wadającą pracę i wyklucza ciagle strajki, tak rujnujące normalną pracę i kalkulację.

BEŁA KUHN U SACHERA. Dzienniki wieśdnie donoszą, że Beła Kuhn, krwiożerczy przywódca bolszewików węgierskich, potaw mający na śmieleniu tysiące pomordowanych ofiar, korzysta z zupełnej swobody, pomimo, że internowany jest „pro forma” w Sztokholmie (zakład dla umysłowo chorych). Widwany on jest bardzo często na ulicach Wiednia, oraz w słynnej restauracji Sachera, gdzie zajada najpięszsze i najdroższe smakołyki.

LIGA NIEKUPUJĄCYCH przez czerwiec i lipiec zawiązała się w Paryżu. Gdyby równocześnie powstały takie ligi w kilku innych krajach, pasek na ubrania, buty, bielizna, katalusze filcowe, pończochy, skarpetki, krawaty... pękłyby z ogromnym trzaskiem. Spróbujmy!

Zawładomienia i komunikaty.

POPIS UCZENIA STEFANI GEBAUER GNATOWEJ odbył się dnia 6-go czerwca b. r. w sali kolegium wykładał z leżnym współudziałem uczenie i zaproszonych gości. Wszędzie dąło się odczuć staranną naukę i poprawne wyuczenie. Ze spiewu solowego na pierwszy plan wybiły się: Olekówna, Muzykówna i Słodkówna, o dobre postawione głosy i wyrobioną technikę, tak i z nauki fortepianu na imanie zastępcy: Jasińska, Jakubówna, Zmorstka, Karpińska i wiele innych, które produkowały się bez zamięcia.

DLA INTELIGENCJI ZAPRZĄGANIE DLA INTELIGENCJI. Związek inteligencji polskiej uzyskał, za poparciem part miejscowych w Zakopanem, 450 miejsc ulgowych w pensjonatach w Zakopanem dla inteligencji z całej Polski. Z tego dla Krakowa 117 miejsc o niższej 50 proc. za mieszkankę i całodziennie utrzymanie. Miejsca te rozłożone są na 3 miesiace: od 15 czerwca do 15 września. Zgłoszenia o takowe przyjmują biuro Związku, ul. Straszewskiego 1. 28, od g. 10—12 rano do 10 b. m. włącznie.

POWRÓT INWALIDÓW Z SYBERYI Sekeya wywiadowca Czerw. Krzyża w Krakowie donosi, że do kraju wróciło 400 inwalidów z Syberii, rozdzielają je w zakładach eugenicznych.

POLSK. TOW. KRAJOZNAWCZE ogłasza konkurs na fotografie amatorskie z zakresu krajoznawstwa, osadnictwa, etnografii, dzieł sztuki etc., z terminem do 15 września b. r. Do konkursu stanąć mogą tylko fotografowie-amatorzy. Informacji udzieli p. Wł. Skapiński, Kraków, Rynek gł. 9, firma Photo, od godz. 9—6 po poł.

WYDAWANIE CHLEBA. Magistrat zawiadamia, że od wtorku 8 b. m. konsumenci, przydzieleni do poboru chleba w kat. Spółce handlowej, a poprzednio do niemierni Kodowskiego, mają zgłaszać się po chleb w sklepie Jana Kwiatkowskiego, Mały Rynek 1. 5. Niepoabrany chleb za poprzedni tydzień będzie jeszcze wydawał sklep rejonowy Spółki handlowej.

PODWYŻSZENIE CENY NAFTY. Magistrat podaje do wiadomości, że wskutek podwyższenia cen frachtu kolejowego, ustalono cenę detaliczną nafty za 1 litr na 4 kor. 30 hal. Ze względu na zmniejszony kontyngent nafty dla Krakowa na miesiąc letni, zmniejszona została dotychczasowa miesięczna racja nafty dla gospodarstw domowych 1 litr, dla realności piętrowych 1 litr, dla realności parterowych pół litra. Dla przemysłu 1 litr; właściciele sklepów nie otrzymają przydziału nafty. W najbliższych dniach będzie wydawana nafta na maj i czerwiec, za zalogę zaś miesiąc o ile rafinerie nadały zalogę kontyngent.

Właściwości kościelne.

MSZA ŚW. Arcybiskupa Przenajsw. Sakramentu odprawiona zostanie we czwartek 10 b. m. w kościele-Felicjanek o godz. 8.

W KOŚCIELE ŚS. DOMINIKANEK we czwartek dnia 10 b. m. o godz. 6 wieczorem niespory, poczem procesja z Ewangeliami. W piątek dnia 11 b. m. w uroczystość Najśw. Serca P. Jezusa całodzienna adoracja Najśw. Sakramentu; Msza św. o godz. 7 i 8 rano, zakończenie o godz. 6 wieczorem.

Z teatrów krakowskich.

Z TEATRU POWSZECHNEGO komunikują: Dnia premiera doskonałej komedii francuskiej p. t. „Beben”, która z olbrzymim powodzeniem obiegła sceny polskie i europejskie. Tytułową postać odgrywa p. Młrska, inne zaś role spoczywają w rękach pp. Kolman, Czarnieckiej, Jarnińskiego i innych. Reżyseruje dyr. Jarniński. „Beben” powtórzy będzie jutro, pojutrze i w sobotę. W piątek „Ges i gaski”.

Z TEATRU „BAGATELA” komunikują: Działaj i jutro „Ziuta moja żona” z Mieczysławem Fronkiem. We czwartek 10 b. m. na ogólnie żądane raz jeszcze „Pan posel”, który w piątek ustąpi miejsca „Grubym rytmom” Babuckiego, z udziałem M. Fronka i ról Wistowskiego.

Z TEATRU NOWOCESKI komunikują: Premiera ostatniej nowości O. Strausa „Muzykanci wiejscy”, operetki w 3 aktach, odbędzie się w środę 9 b. m. w teatrze Nowości.

Repertuar teatru miej. im. J. Słowackiego.

Wtorek 8 b. m.: „Zazdrość” Arcybaszewa.
Środa 9 b. m.: „Pojawienie na męczyźnie” Domańa.

Czwartek 10 b. m.: „Zazdrość” M. Arcybaszewa.

Repertuar teatru miejskiego teatru powszechnego.

Wtorek 8 b. m.: „Beben”.
Środa 9 b. m.: „Beben”.
Czwartek 10 b. m.: „Beben”.

Repertuar „Bagateli”.

Wtorek 8 b. m.: „Ziuta moja żona” z Fronkiem.

Repertuar teatru „Nowości”.

Wtorek 8 b. m.: „General huzarów”.

Teatr miejski im. Juliusza Słowackiego.

„Zazdrość” — dramat w 5 aktach M. Arcybaszewa, przedkład Julii Beszpra.

Toisioj, Dostojewski, Turgienow, Mereżkowski, Czechow i Andrejew nauczyli nas respektu dla literatury rosyjskiej. Nie wynika stąd jednak, żeby istniała u nas tak wielka potrzeba importu dzieł piśmiennictwa rosyjskiego, że by nawet talenty niłichy talentów petersburskich, moskiewskich czy charkowskich miała leżeć na nasze użamienie. Wiemy dobrze, ile baletystyka współczesna zawdzięcza genialnej psychologii Dostojewskiego, wiemy jaką miarą many ościadł historyczno-filozoficzne studia kultury europejskiej Mereżkowskiego. Zdrowy rozsadek i krytycyzm chroni nas na szczęście przed popadnięciem w śmieszny snobizm wobec wtych elaboratów dramatycznych rosyjskiej prowydzeni. Należy do niok w całej rozciągłości „Zazdrość” Arcybaszewa. Biedny Otello pękł ze śmiechu na widok Sergiusza Piotrowicza, który przy pomocy aż dwóch karykatyr Jagona i pięciu żołtowników czyni swojej Heleny Pawłowny, przez pięć aktów udawał się widziwio, że po wypiciu całej beczki kwasu, zrobionego na deszczowce, ma... szczególną obstrawno amoroza. Sergiusz na na sobie wszelkie znamiona kwaśnego pesymizmu rosyjskiego. Pesymista bywają deterministami. Sergiusz ożenił się z pulchniutką gaską, Heleną. Tak jakoś dzieje się na świecie, że wiele ludzi ma silny apetyt na widok lada gaski. Do pani Heleny przystawia się wie książkę Dabertina, student Sierosza, porucznik Iwanow, doktor Kowalenko i nawet lokaj Piotr. Sergiusz nie jest niestety deterministą. Z końcem każdego aktu bierze na zandrosie i to coraz silniejsze dawki, które mu podają żołtownicy Heleny w przypadkowych zbiegach okoliczności. Na wolnym ogniu afektów sześciu miesięcy runieni się smakowita gaska, a Sergiusz targa niepewność, czy to on sam tylko kolektuje się jej soczystą kobiecością, czy to wspólny bankiet. Obstrawno amoroza grozi mu tymczasem zupełnym zatruciem organizmu. Zaniepokojeni tym jego stanem przyjaciele, Andrej Iwanowicz (z gatunku hippopotamus amphibius) i stary cymbał Szymon Szymonowicz, starają się mu ulżyć zastosowaniem najradkalniejszych środków, jakoby pomocy i wiciorybów. Bez rezultatu. Dopiero na samym końcu piątego aktu biedny Sergiusz ma ulgę... Jest zaś na tyle nieaktowny, że zamiast oblać Helenę benzyną i podpalić, wyrzucił przez okno, pokrajając nożyczkami na kawaleczki, robił plagiat z Otella i porostu dusi niewinną kobiecinę, jak gaskę. Nieprawdaz, ile w tem przetrząsającego pejzysmu? (miało być „pesymizmu”, poprawił Ad. Nowaczyński).

W moim niepoprawnie optymistycznym nastroju, twórczym od 1 sierpnia 1914 r., nie mogłem odłąć w sobie strany, któryby reagowała na grozę, idea z arcynudnego dramatu Arcybaszewa na widownię, wedle zapewnień osób, które sztukę te widziały na scenach rosyjskich. Ja i wielu innych optymistów nie mogło jakoś uleść wrażeniu, że „Zazdrość” jest sztuką z rodzaju groźnych. Możliwość rosyjskiej znał sekret wywoływania droszczów o pańicznosci, ale sam Arcybaszew nie zna go naprawdę. Kilka długich, nieinteligentnych dyalogów, w których wiele się stare komuny o kobiecie, nie może wzbudzić zainteresowania. Wulgarność zaś całego tonu sztuki jest odpychająca. Jaskrawości te wychodzą dopiero na jaw w wykonaniu surowym wprawdzie, ale nie wypacającym w żadnym kierunku myśli autora, jakie miało miejsce w teatrze krakowskim. Uczestniczyli w nim pp. Panczewiczowa, Dobrzańska, Nowakowska, Nowacki, Szymborski, Guttner i in.

Zda. Jach.

OBWIESZCZENIE.

Celem obsadzenia połączonej z trafiką głównej składowni tytoniu w **Liszkach** rozpisuje podpisana Dyrekcja okręgu skarbowego

postępowanie konkurencyjne.

Należy ostemplowane i udokumentowane oferty przy dołączeniu kwitu na złożone wadium w Kasie Filialnej Krajowej w Krakowie w kwocie **3500 Mk** wnieść należy najpóźniej do d. 28 czerwca 1920 godziny 12-tej w południe w zapieczętowanych kopertach na ręce Dyrektora okręgu skarbowego w Krakowie.

Inwalidzi wojenni, oraz wdowy i sieroty po poległych na wojnie oficerach i żołnierzach polskiej narodowości mają pierwszeństwo przed innymi oferentami, o ile zgodzą się na ustaloną przez władzę sprzedaży prowizję.

Blizszych informacji zasięgnąć można w Dyrekcji okręgu skarbowego w Krakowie, ul. Kanoniczna L. 17, względnie w Nadzorze kontroli skarbowej, Kraków, ulica św. Filipa L. 3.

1891

Zauważyliśmy w ostatnim czasie, że różne przedsiębiorstwa, w których organizacyi Bank Związku nie bierze żadnego udziału, przy emitowaniu akcji podają Bank nasz jako miejsce wplatu na swoje akcje bez uprzedniego porozumienia się z nami.

Zwracamy uwagę, że w przyszłości wszelkie nadużycia firmy naszej w tym kierunku będziemy publicznie podawali do wiadomości.

Poznań, dnia 28. maja 1920.

1787

Bank Związku Spółek Zarobkowych.

Największe źródło zakupów technicznych dostarcza ze składów:



Przedsiębiorstwo techniczne-handl.

we Lwowie

Zamarstynów 48.

Wykonuje terminowo wszystkie dostawy techniczne !!

Gatry, maszyny do obróbki drzewa i metali,
Lokomobile, maszyny i kotły parowe,
Materiały: Diesel, ropowe, benzynowe i gazowe,
Pługi parowe i motorowe, traktory,
Garnitury młocarniane parowe i motorowe,
Maszyny rolnicze nowe i używane,
Automobile osobowe i ciężarowe, Masz. elek.
Lokomotywy i materiał kolejowy, 1738
Rury cewkowe i materiał instalacyjny,
Leżnia i żelazo kute dla odlewali i hut.

Kompletne urządzenie fabryk !!

„PHILATELIA”

handel marek pocztowych
przebiega do nowego lokalu
obecnie Rynek L. 9
Panaż Bielaka. 172

Worki zbożowe

z maki — zakupuje 1717
Syndykat Rolniczy — Kraków, —
pl. Szczepański L. 6

Progimnazjum w Ostrzeszowie

Księstwa Poznańskiego

poszukuje od 1. września b. r.

2 profesorów

do matematyki i przyrody, do języka polskiego,
historii i geografii. 1735

Pobory 7. kl. pragmatyki N. K. L. 31. 7. 10 r.

Zgłoszenia uprasza do 15. czerwca.

Ostrzeszów, 11. maja 1920 r. Magistrat.

SKŁAD KOLDER

WZOROWY ZAKŁAD KUŚNIERSKI

K. Sankowskiego, w Krakowie, ul. Grodzka, 59 II p.

wykonuje wszelkie zamówienia i przerobki po cenach przystępnych.

Polcen koldy z najlepszych materiałów. 1740

Piotr Pałka tapicersko-dekoracyjny

w Krakowie, ul. Floryańska 26.

(wejście od ul. św. Marka.) 1870

kupuje, sprzedaje i przyjmuje w domu meble, dywany, ma-

terace i inne dekoracje. Wykonuje wszelkie roboty w za-

kras zawodu wchodzące, tak w miejscu jak i na prowincji.

Ważne dla wjeżdżających!

Jak w latach poprzednich, tak i teraz przez czas wakacyjny

przyjmuje wszelkie dzieła i przerobki i uzupełnia nowe.

Wykonanie sumienne. Ceny umiarkowane.

TECHNICZNY DOM HANDLOWY

„AUTO - STAR”

Kraków, ul. Sławkowska 32

połącza do sprzedaży z natychmiastową dostawą

OMNIBUSY SAMOCHODOWE

marki „Mercedes” 35-osobowy

marki „White” 20-osobowy

marki „Fiat Torino” 30-osobowy

marki „Gräf Stift” 20-osobowy

marki „Praga” 30-osobowy. 1632

Wszystkie na nowych obręczach gumowych.

ZAKŁAD WÓD MINERALNYCH

W CIECHOCHINKU

jest otwarty od dnia 16 maja do dnia 30 września wł.

Wody Ciechochowskie jedyną wodę mineralną w Polsce

zawierającą w sobie wszystkie pierwiastki mineralne

zawierające w sobie wszystkie pierwiastki mineralne

zawierające w sobie wszystkie pierwiastki mineralne

zawierające w sobie wszystkie pierwiastki mineralne

zawierające w sobie wszystkie pierwiastki mineralne

Zarząd dóbr Żmigród poszukuje

gospodyni kucharki

znającej się dobrze na kuchni, mleczynie i chowie drobiu.

Zgłoszenia wraz z odpisanymi świadectwami proszę prze-

śłać pod adresem zarządu dóbr poczta Żmigród.

Niewygodniostu pozostaną bez odpowiedzi. 1719

WIKTOR SEDLACZEK

dawnej we Lwowie, obecnie

Kraków, św. Anny 4

połącza po cenach konkurencyjnych:

Płótna białe na białiznę i nie przesłaniające bez

szwu. Zofia, płócienna, długi i oxfordy kolorowe.

Kłot czarna na podszewki.

Materiały na ubrania i suknie damskie.

Pończochy damskie i dla dzieci. Skarpetki.

Nici do szycia na szpilkach.

Sznurowadła czarne do bucików bardzo

silne.

Probił posyłam za poprzednim nadaniem 10 Mk,

które swarcam, gdy mi probił zostaną do 14 dni od-

stawiane.

Wysyłam wszędzie do całej Polski, za zaliczką, przy

naśladowaniu odpowiedniego zadatku razem z zamówie-

niem.

Kółkom rolniczym, Kółkom i Kółkom

zaczynaj opaci. 1800

ZAWIADOMIENIE.

Zarząd Kursów Naukowych

MATURA

Kraków, Grodzka 32, II. p.

zawiadania P. T. Interesowanych, że w dniach

najbliższych otwarte zostaną

Wakacyjne Kursy Repetytoryjne Zbiorowe

do terminu jesienno-b. r. a mianowicie:

1) Kurs gimnazjalno-reality, 1600

2) Kurs seminaryjny,

3) Kurs wydziałowy nauczycielski.

Dla wszystkich tych grup osobno.

Na kursa powyższe mogą być przyjęte osoby,

które przy próbach egzaminie wykazały odo-

wiednie przygotowanie. Wpisy przyjmuje oraz

udziela bliższych informacji kierownik fachowy

od 25 maja w kancelarii kursów od godz. 3—4

po południu.

Kilka dziesiąt

dziesiątka przyniesie fabryka

„Sikra & Karmanski”, Kraków,

Kobowia 8. 1716

Konceptanta adwokackiego

połącza, poszukuje zarzą

adwok. Dr. Wł. Kiernik w

Bochali. 1726

Owa buhajki

12 i 14 miesięcy cz. r. wonej

polskiej rasy sprzed. za-

razd. dóbr Balice koło Kra-

kowa, p. loco, telef. 517.

1725

Szukam dzierżawy

od 25—150 morgów

Zgłoszenia pod: „Rolnik” Biuro

„Ruch” Kraków, Szczepańska 9.

1724

Najtańsze Wydawnictwo Muzyczne

„MUZYKA I ŚPIEW”

Miesięcznik artystyczny, poświęcony

polskiej twórczości muzycznej.

12 dodatków muzycznych rocznie.

Prenumerała roczna M 30—

Redakcja i Administracja: Kraków,

ul. św. Tomasza 35.

ŁABEDZIA

kilka kóz sańskich, najlepszych

dojeżdż. i gotowe rasy sprzedaje:

Zakład „Orni” Kraków (Holej

Sasak). Wysła koleją. 1691

„GORKA” TOWARZYSTWO AKCYJNE FABRYKI CEMENTU W SIERSZY.

Na zasadzie §§ 27 i 28 statutu Towarzystwa zwołuje niniejszem Rada Za-

wodcza „GÓRKI” Towarzystwa Akcyjnego fabryki cementu w Sierszy

VIII. ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

AKCJONARJUSZY TOWARZYSTWA

na dzień 21-go czerwca 1920 na godz. 10.30 przed południem w biurach

Towarzystwa, Kraków — Rynek główny L. 17 I. p.

Przedmiotem obrad będą:

1) Przedłożenie sprawozdania i bilansu za rok 1919.

2) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej.

3) Zatwierdzenie zamknięć rachunkowych za rok 1919.

4) Uchwała o rozdziale czystego zysku.

5) Wybór trzech członków Rady Zawiadawczej.

6) Wybór trzech członków i jednego zastępcy Komisji rewizyjnej na rok 1920.

7) Oznaczenie wysokości honorarium dla rewizorów (§ 39. Statutu).

Kraków, w czerwcu 1920.

Rada Zawiadawcza.

Posiadanie 25 akcji uprawnia do oddania jednego głosu na Walnem Zgromadzeniu. Aby mógł swoje prawo głosu

wykonąć, musi każdy akcjonariusz złożyć najpóźniej na 8 dni przed Walnem Zgromadzeniem wymaganą ilość akcji

wraz z zapadłymi jeszcze kuponami w Kasie Towarzystwa lub w Polskim Banku Przemysłowym we Lwowie, względnie w filii

tegoż w Krakowie lub w Dreźnie.

Akcjonariusze otrzymują na złożone akcje pisemne potwierdzenie, które służyć ma zarazem jako legitymacja, upo-

ważniająca do wstępu na Walne Zgromadzenie.

Potwierdzenie to opiewa na nazwisko i ma wyrażać ilość głosów przysługujących odnośnemu akcjonariuszowi.

Legitymacja może służyć wyłącznie osobie w niej wymienionej, lub też jej pełnomocnikowi, należyte wykażąc się

możącemu.

Na każdym Walnem Zgromadzeniu musi być wyłożony spis akcjonariuszy lub zastępców tychże, z wymienieniem ich

nazwiska i miejsca zamieszkania, tudzież z podaniem ilości akcji przez każdego reprezentowanych i ilości głosów która każdemu

przysługuje; każdemu na Walnem Zgromadzeniu obecnemu akcjonariuszowi lub zastępcy wolno ten spis przejrzeć.

Wykaz złożonych akcji i akcjonariuszy, mających prawo do głosowania, ma być wyłożonym na Walnem Zgromadze-

niu i do jego protokołu dołączonym. Najpóźniej z chwilą zamknięcia listy akcjonariuszy, którzy złożyli akcje w celu uczestni-

cstwa w Walnem Zgromadzeniu, należy każdemu akcjonariuszowi dozwolnić na jego zdanie przejrzeć tę listę w Biurach Towa-

rzystwa. Na żądanie należy też każdemu akcjonariuszowi wydać w Biurach Towarzystwa najpóźniej na trzy dni przed Walnem

Zgromadzeniem odpis wniosków przygotowanych na Walne Zgromadzenie. Przec tego należy każdemu uprawnionemu do gło-

sowania akcjonariuszowi zezwolić w tym samym czasie w lokalu Towarzystwa na przegląd przedłożonych i dokumentów

przygotowanych dla Walnego Zgromadzenia.

Każdy akcjonariusz może głosować na Walnem Zgromadzeniu bądź osobiście, bądź przez pełnomocnika, bez względu

na to, czy ten pełnomocnik jest akcjonariuszem, czy też nie.

Matełtet i osoby prawnicze głosują przez swoich zastępców ustawowych, wzgl. statutowych, bez osobnego pełno-

mocnika.

Kobiety mogą wykonać prawo głosowania osobiście lub przez swoich małżonków, jako ustawowych zarządców ma-

jątku bez osobnego pełnomocnictwa, albo wreszcie przez innych pełnomocników. 1730

Pokoju

z piecem kuchennym

poszukuje młode, bez-

dzietne małżeństwo.

Łaskawe zgłoszenia S. O.

Admin. „Głosu Narodu”.

Nieszczęśliwa

wdowa obłożnie chorą od kil-

ku lat na artrytyzm i reumatyzm

nie mając żadnych środków do

życia i leczenia się upras. a li-

tościwe serca o materialną po-

moć do Adm. pod „Wdowa”

1029

„MARTA”

Pracownia rzeźniczą i szkaplerzy

Tow. pop. przem. kół. polca:

Rzeźnice i szkaplerzy w wielkim

wyborze, obrabki i obraby, smy

litargiano, budy, węski oficer-

sko. Ceny umiarkowane. 1601

Kraków, ul. św. Jana 24.

1720

Biedna wdowa

z 4-giem dziećmi prosi lito-

ściwe serca o wsparcie.

Łaskawe datki przyjmuje

Adm. „Gł. N.” dla Marii K.

Nędza stwierdzona